

EKSPEDICIJA NA KILIMANJARO

Hakuna Matata na krovu Afrike

TEKST I FOTO / Danijela Mirošević

38

Mnogi su me pitali zašto se želim popeti baš na vrh Afrike. Bio je to izazov, put na jedan od najviših vrhova sedam kontinenata, svladavanje visine od 5895 metara, a najviše zbog iskustva i pogleda s vrha koje će ponuditi ta prelijepa planina. Kilimanjaro me privukao još davnih dana i pretvorio se u životni san koji se iznenada uspio i realizirati. Ostvarenje takvih snova nosi nova iskustva, a ona su ta koja nas u životu unaprjeđuju i čine sretnima.

Planina Kilimanjaro smještena je na sjeveroistoku Tanzanije s nekoć tri aktivna vulkana: Kibom, Mawenzijem i Shirom. Danas se još samo može aktivirati Kibo. Najviši

vrh Kibinog prstena i planine Kilimanjaro je Uhuru, poznat i kao krov Afrike.

Za tanzanijski narod Kilimanjaro je simbol svjetlosti i slobode. Tanzanija je u Africi imala vodeću ulogu u oslobađanju od kolonijalizma, a 1961. godine, kada je stekla nezavisnost, simbolično je na vrhu Kilimanjara zapaljena Uhuru baklja kako bi širila svjetlost van granica Tanzanije; „nadu gdje vlada očaj, ljubav gdje vlada mržnja i dostojanstvo gdje vlada poniženje”. Ove riječi i ideja inspirirane su govorom koji je 1959. godine tanzanijski aktivist i političar Julius Neyera uputio Zakonodavnoj

Kilimanjaro je simbol slobode i ima status najviše planine na svijetu koja ne pripada ni jednom planinskom lancu. Ovaj plemenit i odvažan karakter utkan je u njegove slikovite puteve koji stvaraju iskustva za pamćenje

NOSAČI NA KILIMANJARU ZNAJU NOSITI NA GLAVI I PO NEKOLIKO TRANSPORTNIH TORBI, A LIMIT TEŽINE PO TORBI JE 15 KG

EDITA CIGLENEČKI, DANIJELA MIROŠEVIĆ, IGOR MIHELIĆ, STELA GRMOLJEZ IVANKOVIĆ, IVICA ČURAK I DARKO KREČ KOD ZEBRA ROCKSA NA 4100 MNV S PLANINOM MAWENZI U POZADINI

skupštini tadašnje Tanganyke kako bi smijenio britansku kolonijalnu vladu. Tanganyka i Zanzibar su se 1964. godine ujedinili u državu Tanzaniju, nakon što je i Zanzibar stekao nezavisnost. Osim po snažnoj simbolici, planina Kilimanjaro posebna je i po snježnoj kapi koju su davnih dana europski misionari i arapski trgovci prolazeći njenim padinama nazivali srebrnim vrhom ili oblakom, a neki su vjerovali da tamo obitavaju i zli duhovi. Dugo se njezino postojanje dovodilo u pitanje unatoč potvrdnim zapisima i tvrdnjama koje je bilo teško dokazati radi dotad neuspješnih uspona. Na vrh Kilimanjara prvi su se 1889. godine popeli njemački geograf Hans Meyer, austrijski alpinist Ludwig Purtscheller i vodič Yohani Kinyala Lauwo. Danas je Kilimanjaro poznata turistička atrakcija koja privlači ljude iz cijelog svijeta. U našoj ekspediciji, koja je bila treća u nizu u organizaciji Planinarskog kluba Horizont, učestvovalo je 20 sudionika iz Hrvatske. Svi iz grupe imali smo već iskustva u planinama kao i čvrstu odluku da ćemo se popeti na vrh Afrike. Što je najbitnije, vedrine i međusobnih šala nam nije nedostajalo, a to je bilo ključno za uspjeh. Vodič ekspedicije, Renato Milovski uputio nas je u sve detalje prije puta, a sada smo trebali odraditi uspon.

S aerodroma su nas tanzanijski vodiči dovezli mini autobusom do grada Moshia i našeg hotela. S kategorizacijom od četiri zvjezdice po uređenju i funkcionalnosti hotel se više uklapao u dvije, ali sve je bilo uredno i čisto, okolica lijepo uređena, a osoblje izuzetno srdačno i ljubazno. Ulice Moshia su pune ljudi, dućana, štandova i prodavača, a promet na glavnoj cesti je prilično raznolik i gust. Voze se bicikli, motori, automobili, mini autobusi i auto rickshawe poznate kao i baby taxiji ili tuk-tuk vozila. Pranje i popravci automobila, krojački popravci, prodaja hrane, obuće i sl. se većinom odvija na ulici, a 98 posto vozila u prometu su marke Toyota. Moshi, poznat i kao vrata Kilimanjara, čuven je i po dobroj kavi. U regiji Kilimanjaro najbolje uspijeva arabica, a na Kilimanjaru se uzgaja na visini od 1200 do 2400 m.

Ulaz u Nacionalni park Mt. Kilimanjaro dopušten je samo uz pratnju vodiča, a do vrha vodi sedam ruta. Mi smo išli drevnom Marangu rutom koju zbog popularnosti nazivaju i Coca Cola. Jedino se na ovoj ruti mo-

LIJEVO: ATRAKTIVNA STIJENA ZEBRA ROCKS, DESNO: AFRIČKO DRVO KILIMANJARI SENECIA KARAKTERISTIČNO ZA PREDJELE KRŠKOG AFRIČKOG RASLINJA

“MARANGU RUTA KREĆE S JUGOISTOČNOG DIJELA KILIMANJARA KROZ PREKRASNU KIŠNU ŠUMU I DŽUNGLU, ZATIM KROZ PLANINSKE LIVADE I KRŠKO AFRIČKO RASLINJE TE ALPSKU PUSTINJU, A NA PUTU SE PROLAZI KROZ PET KLIMATSKIH ZONA”

že spavati u drvenim kolibama, a ne u šatorima. Ostale rute su Machame, Umbwe, Rongai, Shira, Lemosho i Northern Circuit. Lemosho slovi za rutu koja prolazi najljepšim krajolicima, Northern Circuit je najdulja ruta, a Umbwe je najzahtjevnija što se tiče aklimatizacije. Marangu kreće s jugoistočnog dijela Kilimanjara laganim usponom kroz prekrasnu kišnu šumu i džunglu, zatim kroz planinske livade i krško afričko raslinje te alpsku pustinju. Na putu se prolazi kroz pet klimatskih zona, a temperatura varira od 20 do - 15 °C. Treking je trajao 6 dana. Osim na dan aklimatizacije koji smo proveli u kampu Horombo na 3720 mnv, dnevno smo u prosjeku hodali 5 do 7 sati, prelazili po 10 km i 1000 m visinske razlike. Tanzanijski vodiči zarazili su nas osjećajem vedrine i filozofijom koja se temelji na uzrečici Hakuna Matata (eng. No Worries) koju su nam često i pjevali u pjesmama dobrodošlice. Za našu ekspediciju ukupno je bilo angažirano 54 ljudi. Četrdeset nosača, deset vodiča, naš kuhar s pomoćnikom, kuhar za vodiče i pomoćnik koji je vodio brigu o vodi. Nosači su nosili naše velike torbe za treking težine do 15kg, a vodiči su svakodnevno bili uz nas, pomagali nam, pripremali vodu za piće, hranu, lunch pakete i psihički nas podržali da ćemo uspjeti, ako zadržimo pozitivan stav, sve do vrha. Naučili su ponaosob i naša imena i voljeli su s nama pričati o načinu i kulturi življenja, a po mnogim pitanjima pa i po pitanju muzike, smo se i složili.

Prva dva dana trekinga, od ulaza Marangu do Mandara

i Horombo kampova na 2700 i 3720 mnv, manji dio nas je imao problema s visinom. Hodali smo Pole Pole što znači polako polako kako bi se što bolje aklimatizirali. Kišovita šuma i džungla u kojoj nas je pratio šum vodopada iz daljine polako je prerastala u krško raslinje i makiju opojnih mirisa. Osjećala sam se kao na divljim predjelima naše obale. Afrička makija je poput naše jadranske samo je većih dimenzija. Razlikuje se po afričkom drvetu Kilimanjari Senecia i ponekim nama nepoznatim, egzotičnim biljkama. Dok smo prilazili Horombu grijalo nas je sunce uz prelijep pogled na planinu Mawenzi. U daljini se prvi put ukazao i Kilimanjaro.

Slijedio je dan aklimatizacije. Ujutro smo se iz Horomba uputili do atraktivne stijene naziva Zebra Rocks koja se nalazi na 4100 mnv. Hodali smo oko dva i pol sata, uživali u vidicima i fotografirali se pored stijena. Sreli smo i grupu treкера čija je vodičica imala uređaj za mjerenje kisika. Bila je vrlo susretljiva i dopustila nam da se i mi poslužimo. Nivo kisika je većini bio u granicama normale, no utjecaj visine smo svi već osje-

ODMOR I RUČAK S VODIČIMA U ALPSKOJ PUSTINJI NA PUTU ZA KIBO KAMP (4750 MNV)

ISPRED KOLIBE U
KAMPU HOROMBO NA
3720 MNV

NA MARANGA RUTI SPAVALI SMO U KOLIBAMA ZA 4 DO 6 OSOBA

čali. Moja prijateljica morala je ostati u Horombu radi jakih simptoma visinske bolesti i nadali smo se da će sutradan moći nastaviti s nama. Nakon fotografiranja i boravka na stijenama vratili smo se u kamp na večeru i noćenje. Na toj visini san više nalikuje na polusan i tu smo se noć većinom okretali u vrećama u očekivanju najvažnijeg dijela putovanja. Uspona na Kibu i vrh.

Zahladilo je i puše jak vjetar. Hodamo po alpskoj putinji i gledamo u Kilimanjaro pod oblacima. On kokekira s nama i mami nas svojom magičnom pojavom. Srce mi brže lupa od visine, ali i od sreće i ushićenja te predivnih pejzaža i osjećaja da smo blizu ostvarenja cilja. Do Kibe koji je na visini od 4750 m stižemo oko 13 sati. Već u 15 sati je predviđeno spavanje jer se na uspon kreće istu večer u 22. Noću je nebo prelijepo na Kilimanjaru. U to me uvjerila prekrasna nebeska kupola pretrpana bezbrojnim zvijezdama različitih veličina i oblika. Tako su gusto bile naslagane da se jedva naziralo nebo. Pravi zvjezdani hram između oblaka i ulaza u galaksiju. Za to vrijeme u našoj sobi punoj budnih snova minute su u bezbrojnim nizovima otkucavale vrijeme do polaska. Polako se okupljamo. Ne pričamo puno. Vodiči nas slažu u vrstu i krećemo Pole Pole. Nastupa igra sjenki i svjetla sa čeonih lampi i osjećaj neobične i ugodne uljuljanosti koja vuče u san. Razbuđuje me Renatov poziv da se prestrojimo u novu kolonu. Nekih pola sata se privikavam na utjecaj visine. Gubitak ravnoteže, brže lupanje srca pa i povremene halucinacije nestaja-

le su ako bih se dobro koncentrirala. Vrijeme nas je dobro služilo. Vjetar nije previše puhao, a temperatura je bila oko - 15. Uz kontinuirano gibanje prstiju održavam toplinu na rukama i nogama. Povremeno se zaustavljamo kako bi se odmorili, a vodiči redovito provjeravaju jesmo li dobro. Iznenadilo me kada nam je Renato javio da hodamo već četiri sata. Mislim da smo tada prešli 5400 mnv i bližili se Gilman's Pointu (5681 mnv)

IVAN PAVLETIĆ IZ PULE I VODIČ EKSPEDICIJE RENATO MILOVSKI, PREDSEDNIK PLANINARSKOG KLUBA HORIZONT IZ VELIKE GORICE

VESELA ATMOSFERA S NAŠIM VODIČIMA U PLANINARSKOM DOMU, VEČERA I PRIPREME ZA SLJEDEĆI DAN

EKIPA NAŠIH
VODIČA I NOSAČA
IZ TANZANIJSKE
AGENCIJE AFRICA JOY
TOURS PJEVA NAM
TRADICIONALNE
PJESME
DOBRODOŠLICE

koji je od vrha Uhuru udaljen oko kilometar i pol. Teren je postao zahtjevniji i strmiji, a pojavila se glavobolja. Negdje pred Gilman's Pointom počela sam se pitati mogu li dalje. Granice izdržljivosti već sam pomaknula, ali kao da ovaj put nije dovoljno. Iscrpljena sam i od probavnih smetnji koje su se javile prije par dana. Ipak, povratak ne mogu zamisliti. To nije opcija. Vodiči bi me već upozorili da sam loše pa sam nastavila hodati uz nastojanje da me težina koju sam osjećala toliko ne smeta. Srećom, nakon Gilman's Pointa teren nije strm i pretvara se u lijep širi puteljak što me vraća u normalu. Nekako prolazim Stella point i 5730 mnv. Još malo. Na putu me pozdravljaju turisti koji se vraćaju s vrha. Čestitaju i smiješe se. I naši vodiči se smiješe. Sretni su zbog nas. Sunce se bojažljivo pojavljuje na istoku i oslikava nebo žarko narančastom bojom. Koliko zima to dopušta, skidam rukavicu, radim nekoliko fotografija i hodam dalje. Svakih par koraka se moram malo vratiti unazad da smanjim osjećaj pritiska od visine. Još svega par minu-

ta. Nekoliko naših je već na vrhu. Glavobolja je popustila, a na dnevnom svjetlu se ocrtavaju ledenjaci i vulkansko tlo kao na nekoj drugoj planeti. Polako dolaze i ostali. S lijeve strane prolazimo pored ledenjaka. Saznajemo da je petero članova naše grupe na putu odustalo. Ne znamo razlog i što im se dogodilo, ali to ne znači neuspjeh. Poput nas, prošli su svoj put nadmetanja s uvjetima prirode. Ovaj put nisu došli do vrha, ali nastaviti će dalje u nekom novom pokušaju. A mi smo tu, da se popnemo za njih. Stižemo na vrh. San se ostvaruje. Stojimo na vrhu Kilimanjara. Jak vjetar i osmjeh na licu bez misli. Grlimo se, smijemo i međusobno si čestitamo. Neizmjerena sreća i veselje. Sreća zbog truda koji se isplatio. Svatko je ostvario neki svoj san, cilj i želju. Iz ove pozicije budućnost je puna perspektive, a sadašnjost divna. Sve je na svom mjestu i sve će uvijek biti uredno. Sad i uvijek. Zagrlili smo vrh Kilimanjara energijom našeg uspjeha. I on je uzvratio svojim prelijepim iskustvom. Iz teških trenutaka učimo, a lijepi nas vode u nove snove i put novih vrhova. Sjedamo na tlo i slikamo se. Čuje se smijuljenje i klikanje fotoaparata. Slika zaustavljenog trenutka neopisive radosti. Naših vodiča, nas i prirode. Trenutak ostvarenih snova bez briga i problema. Naša Hakuna Matata na krovu Afrike. □

VULKANSKO TLO U BLIZINI VRHA

NA VRHU S LIJEVA
NA DESNO: IVA I
IVICA VIDOŠ, NADA
PREKOMOREC,
EDITA CIGLENEČKI,
DANIJELA MIROŠEVIĆ,
IVAN PAVLETIĆ,
MAJDA RONČEVIĆ,
IVICA ČURAK, DARIJO
MILČIĆ, TIHOMIR
KLARIĆ, IGOR MIHELIĆ
I ZORAN GAŠPAR. NA
VRHU SU S NAMA,
ALI NISU NA SLICI:
RENATO MILOVSKI,
VEDRAN MILANKOVIĆ
I DARIO BANIĆ (FOTO:
RENATO MILOVSKI)